

Romuald Jończy
Alicja Nahajowska

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

WPŁYW SYTUACJI NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY NA PREFERENCJE MŁODZIEŻY DOTYCZĄCE MIEJSCA EDUKACJI, ZATRUDNIENIA I ZAMIESZKANIA NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH OŚRODKÓW WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wprowadzenie

Współczesna mobilność przestrzenna ludności w Polsce ma głównie dwie zasadnicze formy. Jedną z nich są migracje zewnętrzne, na które szczególnie duży wpływ miała akcesja Polski do Unii Europejskiej, drugą zaś migracje wewnętrzne, których skala i kierunki wynikają przede wszystkim z szybszego rozwoju, zwłaszcza niektórych ośrodków i obszarów oraz zastoju czy recesji na innych. Współcześnie, wraz z rozszerzeniem możliwości uzyskania wyższego wykształcenia z jednej strony oraz z silniejszym rozwojem dużych ośrodków regionalnych w Polsce z drugiej, istotny problem stanowi drenaż edukacyjny i definitywny młodzieży z obszarów peryferyjnych do dużych aglomeracji miejskich, czego efektem zwrotnym staje się pogłębianie się peryferyzacji obszarów odpływu. Najczęściej drenaż ten wynika z niedostatku pracy i możliwości rozwoju w miejscach dotychczasowego zamieszkania oraz lepszych perspektyw na obszarach bardziej rozwiniętych. Relatywnie duży ubytek młodzieży z obszarów

peryferyjnych stanowi istotny problem, ponieważ od aktywności i jakości działań podejmowanych przez młodych ludzi zależy będzie poziom życia w lokalnych społecznościach.

Przejście od edukacji do zatrudnienia jest bardzo ważnym procesem dla każdego młodego człowieka. Praca bowiem to coraz częściej nie tylko źródło dochodów, ale także satysfakcji i możliwości ciągłego osobistego rozwoju. Poważnym i – jak się wydaje – narastającym problemem styku sfer edukacji i rynku pracy stają się niewłaściwe wybory edukacyjne prowadzące do rosnących niedopasowań strukturalnych na rynku pracy. Dotyczy to zwłaszcza lokalnych rynków pracy na obszarach peryferyjnych lub dotkniętych wysokim bezrobociem, gdzie wysokie aspiracje edukacyjne i zawodowe młodzieży nie mogą być realizowane na obszarze ich zamieszkania¹. W konsekwencji, przechodzenie młodzieży od edukacji do kariery zawodowej, również wobec mało optymistycznych prognoz na rynku pracy, sprzyja podejmowaniu decyzji migracyjnych.

O tym, że bezrobocie wciąż najsilniej dotyka ludzi młodych świadczą statystyki udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny. Na koniec 2011 roku poziom bezrobocia w Polsce wśród osób poniżej 25 roku życia wynosił 26,5% (w stosunku do 12,5% ogólnej stopy bezrobocia w Polsce w tym okresie), osoby te stanowiły 21,0% wszystkich zarejestrowanych w tym okresie bezrobotnych². Problem bezrobocia wśród ludzi młodych jest również poważny w województwie dolnośląskim – w okresie 2003-2011 największy wzrost rejestrowanego bezrobocia odnotowany został właśnie w przedziale wiekowym 24 lata i mniej. Odsetek bezrobotnych osób do 25 roku życia na koniec grudnia 2011 roku wynosił 16,7%³.

Celem niniejszego artykułu jest ustalenie związku pomiędzy sytuacją na lokalnych rynkach pracy a preferencjami młodzieży dotyczącymi przyszłego miejsca edukacji, pracy i zamieszkania. Zasadniczą kwestią, na której skupili się autorzy, jest ustalenie, jak zróżnicowana sytuacja na rynku pracy wpływa na skłonność maturzystów do emigracji edukacyjnej, zarobkowej i definitywnej.

Należy dodać, że w niniejszym opracowaniu zaprezentowano jedynie niewielką część wyników badań, dotyczącą kilku wybranych ośrodków, w których badania terenowe przeprowadziła Alicja Nahajowska w ramach przygotowywanej rozprawy doktorskiej. W sumie jednak badaniom koordynowanym w Katedrze Ekonomii i Badań nad Rozwojem poddano kilkadziesiąt ośrodków kształcenia średniego w południowo-zachodniej Polsce od Lubina i Zgorzelca po Bełchatów i Cieszyn. Ich zbiorcze wyniki zostaną opublikowane na przełomie 2013 i 2014 roku.

¹ www.rp.pl

² www.stat.gov.pl

³ www.stat.gov.pl

1. Metodyka przeprowadzonych badań

Do trafnego zobrazowania skali problemu drenażu młodzieży oraz ustalenia, na ile sytuacja na lokalnych rynkach pracy determinuje decyzje migracyjne młodzieży zdecydowano się porównać dwie grupy powiatów województwa dolnośląskiego. Pierwsza z nich skupia powiaty odznaczające się najniższymi w województwie stopami bezrobocia oraz najwyższym poziomem jakości życia, druga natomiast obejmuje powiaty charakteryzujące się wysoką stopą bezrobocia na lokalnym rynku pracy i jednocześnie – poniekąd wynikającym z tego – niskim poziomem jakości życia. Wyboru dokonano na podstawie dostępnych danych statystycznych na koniec 2011 roku. Do pierwszej grupy zakwalifikowały się dwa miasta powiatowe, tj. Wrocław (5,5%) i Jelenia Góra (10,9%) oraz powiat lubiński (9,7%), natomiast drugą grupę tworzą następujące powiaty: lwówecki (24,7%), kłodzki (24,7%) i górowski (26,6%)⁴.

Dobór próby do zrealizowanego badania miał charakter celowy, gdyż respondenci byli dobierani według przyjętych kryteriów. Badaniu empirycznemu poddano maturzystów klas ogólnokształcących szkół ulokowanych na wybranych obszarach badawczych. Wydaje się to zasadne z tego względu, że właśnie po maturze zapadają najbardziej istotne decyzje dotyczące miejsca i rodzaju dalszej aktywności edukacyjnej lub/i pracowniczej, zaś podjęte wtedy kierunki migracji prowadzą, jak dowiódł prowadzony wcześniej pilotaż badawczy⁵, do stałych przemieszczeń. Decyzja, iż próbę stanowić będą wyłącznie maturzyści klas ogólnokształcących jest również celowa i ma zapobiec zniekształceniu otrzymanych wyników przez odpowiedzi udzielane przez uczniów klas profilowanych, gdzie dalsze wybory życiowe wynikać mogą z profilu dotychczasowej edukacji.

Do zebrania materiału empirycznego została zastosowana ilościowa metoda pozyskiwania danych. Wybrano technikę sondażu ankietowego, ponieważ wydaje się ona najbardziej adekwatna do badania podejmowanej problematyki. Zaleca się stosować ją, gdy planuje się poznać opinie respondentów na dany temat oraz gdy badamy postawy, motywy i zamiary respondentów czy zasób posiadanych przez nich wiadomości o badanym zjawisku, procesie, zdarzeniu. Charakteryzuje się ona tym, że jest przeprowadzana w miejscu aktywności osób badanych, w tym konkretnym przypadku w miejscu edukacji. Zastosowanie ankiety audytoryjnej wymaga bezpośredniego rozprawienia jej przez ankietera wśród

⁴ Ibid.

⁵ Pilotażowe badania przeprowadzono wcześniej w kilku ośrodkach województw opolskiego i dolnośląskiego. Z odpowiednich badań przeprowadzonych na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu przygotowano raport badawczy: R. Jończy, D. Rokita-Poskart: *Potencjalny zakres migracji zewnętrznej i wewnętrznej oraz jej przyczyny wśród młodzieży województwa opolskiego (w kontekście problemu depopulacji województwa)*. WUP, Opole 2012.

specjalnie dobranych osób badanych. W badaniach zastosowano ankietę anonimową, co spowodowane było chęcią uzyskania jak najbardziej wiarygodnego materiału badawczego, a właśnie w anonimowej ankiecie szczerłość wypowiedzi respondentów jest największa. Badania ankietowe, których wyniki zostały zaprezentowane w niniejszym opracowaniu, przeprowadzone zostały w marcu i kwietniu 2012 roku, w 17 szkołach średnich, obejmując 815 maturzystów.

2. Edukacyjne, zatrudnieniowe i migracyjne zamiary młodzieży

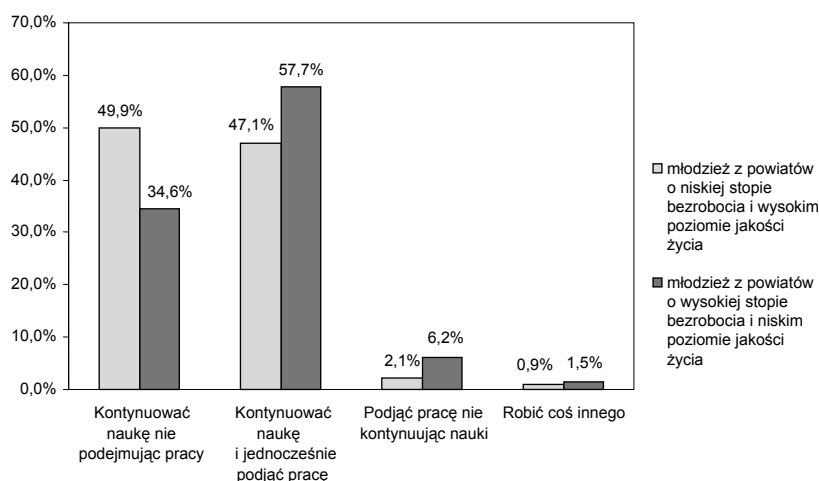
Badania przeprowadzone wśród maturzystów w wybranych powiatach województwa dolnośląskiego pozwoliły określić różnice między najbliższymi zamiarami młodzieży zamieszkującej obszary charakteryzujące się wysoką stopą bezrobocia a zamiarami młodych ludzi pochodzących z powiatów, gdzie stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie najniższym w województwie dolnośląskim.

W pierwszym pytaniu badawczym respondenci mogli wybrać spośród trzech najbardziej prawdopodobnych aktywności, które zamierzają podjąć tuż po maturze, tj. „kontynuować naukę nie podejmując pracy”, „kontynuować naukę i jednocześnie podjąć pracę”, „podjąć pracę nie kontynuując nauki” oraz odpowiedzi „robić coś innego”, gdzie badani mogli samodzielnie wpisać, co zamierzają robić po ukończeniu szkoły średniej.

Zróżnicowanie w wariantach odpowiedzi wybieranych przez respondentów z dwóch omówionych wyżej grup powiatów prezentuje wykres 1.

Wykres 1

Zamiary na najbliższą przyszłość – zadeklarowane przez młodzież objętą badaniem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań.

Porównanie grup badanych z obszarów o wysokim i niskim bezrobociu wskazało, że wśród maturzystów z obszaru o niskim bezrobociu zdecydowanie większy (49,9%) jest odsetek osób zamierzających kontynuować naukę bez podejmowania pracy, a nieco niższy odsetek mających zamiar łączyć kształcenie z pracą (47,1%) oraz wyłącznie pracować (2,1%). Z kolei wśród osób pochodzących z obszarów o wyższej stopie bezrobocia zdecydowanie większa jest skłonność do łączenia nauki z pracą (ponad 57%) i do podjęcia wyłącznie pracy (6,2%), zaś relatywnie mniejszy jest udział zamierzających się kształcić bez podejmowania pracy (34,5%).

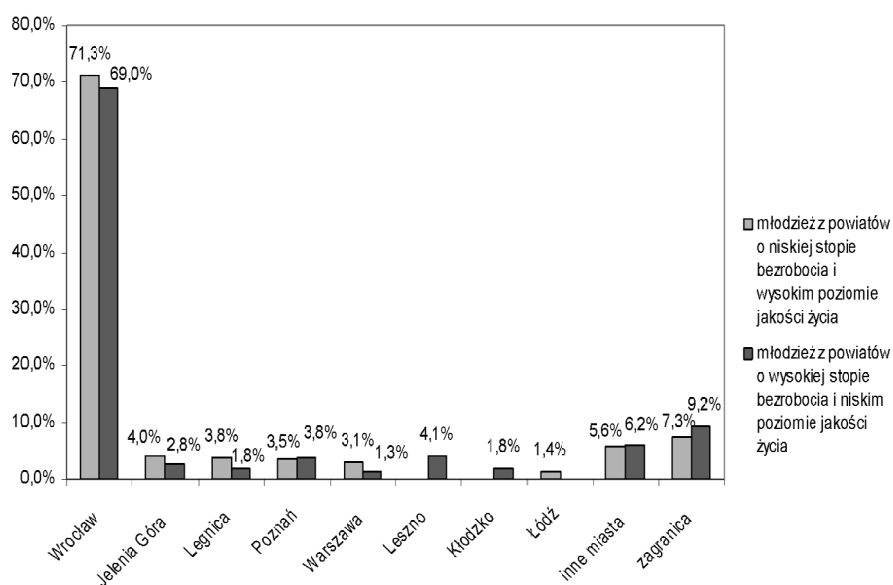
Nie ulega raczej wątpliwości, że zróżnicowanie to wynika z odmiennej sytuacji na rynku pracy na obszarach zamieszkiwanych przez młodzież objętą badaniem. Na obszarach odznaczających się niskim poziomem bezrobocia wyższa jakość życia i zwłaszcza większa zamożność rodzin sprawia, że rodzice maturzystów w większym stopniu mogą pozwolić sobie na materialne wspieranie dzieci podczas ich dalszego kształcenia. Oznacza to, że sytuacja na regionalnych rynkach pracy w sposób bezpośredni wpływa na decyzje o podejmowaniu zatrudnienia tuż po ukończeniu szkoły średniej. Porównanie odpowiedzi badanych nasuwa także dwa inne ważne wnioski. Po pierwsze fakt, że na obszarze o większym bezrobociu większa część młodzieży będzie poszukiwała pracy od razu po maturze, co spowoduje prawdopodobnie jego wzrost, gdyż część młodzieży najprawdopodobniej pracy nie znajdzie i zasili grono bezrobotnych. Po drugie, osoby podejmujące pracę najprawdopodobniej relatywnie często będą podejmowały zajęcia mało atrakcyjne płacowo i mało rozwojowe, gdyż w warunkach wysokiego bezrobocia i przy posiadanym wykształceniu ogólnokształcącym trudno będzie im znaleźć dobrą pracę.

Warto też wspomnieć o respondentach, którzy w omawianym pytaniu zadeklarowali, że po ukończeniu szkoły średniej zamierzają „robić coś innego”. W przypadku młodzieży z powiatów o niskiej stopie bezrobocia taki wariant odpowiedzi wybrało 0,9% respondentów, którzy tuż po maturze zamierzają zrobić sobie rok przerwy, w czasie którego będą pracować, a następnie będą kontynuować kształcenie. Natomiast w przypadku młodzieży z powiatów o wysokiej stopie bezrobocia „robić coś innego” bezpośrednio po maturze zamierza 1,5% respondentów, którzy zamierzają m.in. wychowywać dziecko, koncertować czy prowadzić własną działalność gospodarczą. Taki stan rzeczy również kształtować może sytuacja na lokalnym rynku pracy, gdzie młodzież z powiatów o niskim poziomie bezrobocia może pozwolić sobie na rok pracy, a następnie powrót do nauki, a młodzież zamieszkująca powiaty o wysokiej stopie bezrobocia mając na myśli „robić coś innego” zamierza sama zorganizować sobie miejsca pracy.

Ponieważ większość respondentów tuż po ukończeniu liceum zamierza nadal się kształcić (zarówno jednocześnie pracując, jak i bez podejmowania zatrudnienia), jedno z kluczowych pytań badawczych dotyczyło miejscowości zamierzonych studiów i dostarczyło ono bardzo istotnych informacji. Prezentację wyników w zakresie miejsca zamierzonych studiów zawiera wykres 2.

Wykres 2

Miejscowości zamierzonych studiów – wskazane przez młodzież objętą badaniem

Źródło: Ibid.

Jak widać, zdecydowana większość młodzieży z obu objętych badaniem grup powiatów planuje podjąć studia we Wrocławiu. Wśród osób pochodzących z powiatów o niskiej stopie bezrobocia we Wrocławiu zamierza studiować 71,3% wszystkich chcących kontynuować edukację, natomiast wśród młodzieży z powiatów o wysokiej stopie bezrobocia jest to 69% osób. Dowodzi to ogromnej skali edukacyjnej migracji młodzieży z obszarów peryferyjnych do centrum województwa dolnośląskiego, jakim jest Wrocław.

Jak wskazują wyniki przeprowadzonych badań, drugą pod względem liczności grupę stanowią osoby zamierzające podjąć dalszą naukę za granicą. W przypadku młodzieży zamieszkującej powiaty o niskim poziomie bezrobocia jest to 7,3% badanych, zaś spośród maturzystów pochodzących z powiatów charakteryzujących się wysoką stopą bezrobocia takiej odpowiedzi udzieliło 9,2% respondentów.

Wśród pozostałych miast wskazywanych jako przyszłe miejsce kontynuacji nauki przez respondentów z powiatów o niskiej stopie bezrobocia oraz powiatów o wysokiej stopie bezrobocia stosunkowo często pojawiała się: Jelenia Góra (odpowiednio 4,0% i 2,8% respondentów), Legnica (3,8% i 1,8%), Poznań (3,5% i 3,8%), Warszawa (3,1% i 1,3%). Młodzież z powiatów o niskiej stopie bezrobocia zamierza studiować także w Łodzi – 1,4%, natomiast respondenci z powiatów o wysokiej stopie bezrobocia jako miejsce dalszej edukacji wskazywali również Leszno (4,1%) oraz Kłodzko (1,8%).

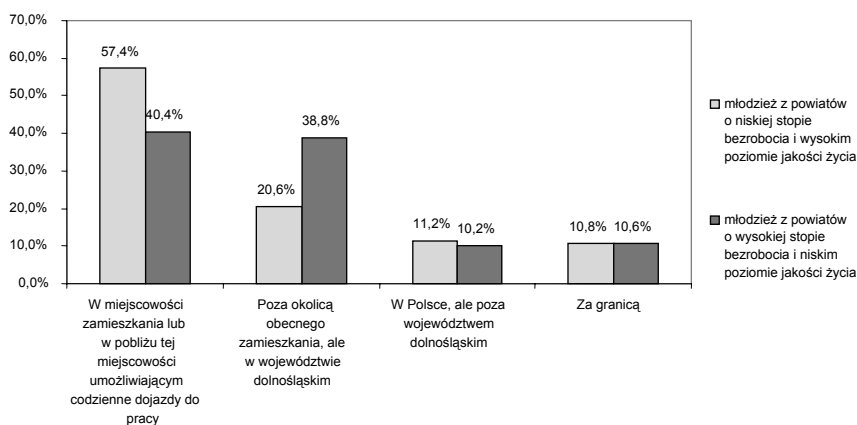
Sporadycznie ankietowani wskazywani też inne polskie miasta, gdzie planują studiować, w analizie zostały one potraktowane łącznie, jako kategoria „inne miasta”. Takiego wyboru dokonało 5,6% respondentów z powiatów charakteryzujących się niskim poziomem bezrobocia oraz 6,2% młodzieży zamieszkującej powiaty o wysokiej stopie bezrobocia.

Generalnie jednak wyniki badań wskazują, że Wrocław stanowi miejsce drenażu edukacyjnego znacznej części młodzieży zamieszkującej powiaty województwa dolnośląskiego, bez względu na sytuację na lokalnych rynkach pracy. Badania okazują tym samym również słabość oddziaływania ośrodków akademickich znajdujących się poza aglomeracją wrocławską.

Kolejnym ważnym badanym aspektem była kwestia planowanego miejsca zatrudnienia osób, które po ukończeniu szkoły średniej zamierzają podjąć pracę (zarówno tych, którzy po zdanej maturze będą tylko pracować, jak i tych, którzy zamierzają jednocześnie uczyć się i pracować). Miejsca, gdzie młodzież stanowiąca grupę badawczą zamierza podjąć pracę prezentuje wykres 3.

Wykres 3

Zamierzone miejsce pracy – młodzieży objętej badaniem

Źródło: Ibid.

Okazało się, że w obydwu badanych grupach największy odsetek respondentów zamierza pracować w miejscowości zamieszkania lub w pobliżu tej miejscowości, co umożliwi codzienny dojazd do pracy. Jednak w przypadku młodzieży zamieszkującej obszary charakteryzujące się wysokim poziomem bezrobocia taki wariant odpowiedzi wybrało 40,4% badanych, zaś wśród młodzieży z obszarów o stosunkowo niskim poziomie bezrobocia aż 57,4%. Co oznacza, że osoby z powiatów, gdzie bezrobocie jest najniższe w województwie dolnośląskim pracują częściej w okolicy zamieszkania niż młodzież z obszarów, gdzie sytuacja na lokalnym rynku pracy jest zdecydowanie gorsza, szczególnie dla ludzi młodych.

Wysoką skłonność do migracji zarobkowej wykazuje znaczna część młodzieży z powiatów odznaczających się trudną sytuacją na lokalnych rynkach pracy, gdzie zatrudnienie poza okolicą obecnego miejsca zamieszkania, jednak w województwie dolnośląskim, planuje podjąć 38,8% respondentów. W porównaniu z młodzieżą zamieszkującą powiaty o niskiej stopie bezrobocia, spośród której zaledwie 20,6% zamierza podjąć migrację zarobkową do innych miast województwa dolnośląskiego, drenaż zatrudnieniowy młodzieży z obszarów o trudnej sytuacji na rynku pracy jest niemal dwukrotnie wyższy. Taka sytuacja prowadzi do wyludniania się dolnośląskich obszarów charakteryzujących się wysokim poziomem bezrobocia, jak również przyczynia się do ciągłego obniżania poziomu jakości życia w badanych powiatach.

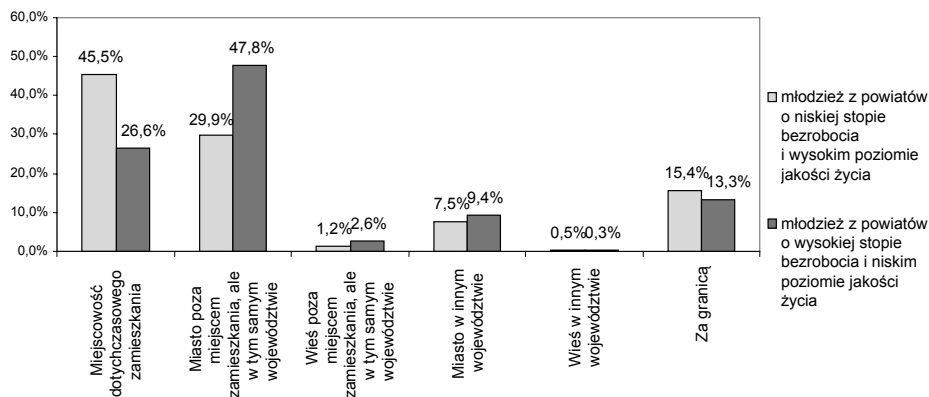
W zakresie analizowanego pytania nie odnotowano natomiast większego zróżnicowania w skali udziałów młodzieży zamierzającej podjąć pracę w Polsce, ale poza województwem dolnośląskim. Taki wariant wybrał 11,2% respondentów zamieszkujących powiaty, gdzie stopa bezrobocia jest najniższa w województwie dolnośląskim oraz 10,2% badanych z powiatów o wysokim poziomie bezrobocia.

Chęć podjęcia pracy za granicą deklaruje niemal identyczny odsetek młodzieży z obu analizowanych grup powiatów, jest to 10,8% młodzieży z powiatów charakteryzujących się najkorzystniejszą w województwie dolnośląskim sytuacją na regionalnym rynku pracy oraz 10,6% młodych z drugiej badanej grupy powiatów.

Trzecim ważnym, jeśli nie najważniejszym, badanym zagadnieniem były zamiary badanych dotyczące przyszłego/docelowego miejsca zamieszkania – wykres 4.

Wykres 4

Miejsce zamieszkania po ukończeniu nauki i podjęciu pracy – wskazane przez młodzież objętą badaniem

Źródło: Ibid.

Jak widać, zasadnicza różnica jest widoczna w zakresie dwóch głównych preferowanych rodzajów odpowiedzi: dotychczasowe miejsce zamieszkania oraz miejsce poza obszarem zamieszkania, ale w tym samym województwie. W miejscowości dotychczasowego zamieszkania planuje pozostać 45,5% młodzieży z powiatów o niskiej stopie bezrobocia i tylko 26,6% badanych z powiatów cechujących się najwyższą stopą bezrobocia.

Adekwatnie do tego młodzież z obszarów o wysokim bezrobociu zdecydowanie częściej deklaruje, że po ukończeniu edukacji zamieszka w mieście poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, jednak w województwie dolnośląskim, taki wariant odpowiedzi wybrało 47,8%. Z kolei wśród badanych pochodzących z powiatów o najniższym bezrobociu wariant „miasto poza miejscem zamieszkania ale w województwie dolnośląskim” wybrało „tylko” 29,9% badanych. Tak prezentujące się wyniki badań pozwalają stwierdzić, że czynnik sytuacji na rynku pracy i jakości życia ma istotne znaczenie w decyzjach migracyjnych młodzieży z wybranych ośrodków województwa dolnośląskiego, a młodzi ludzie, którzy obecnie zamieszkują obszary charakteryzujące się trudną sytuacją na lokalnych rynkach pracy są bardziej skłonni do podejmowania migracji definitywnych w porównaniu z młodzieżą zamieszkującą obszary, gdzie o pracę znacznie łatwiej. Warto przy tym zauważyć, że migracja wewnętrzna poza miejsce zamieszkania dokonuje się prawie wyłącznie do miast.

Oprócz dwóch wymienionych już wariantów odpowiedzi istotne znaczenie miały jeszcze inne dwa: „miasto w innym województwie” oraz „za granicą”. Wariant za granicą wskazało 15,4% respondentów pochodzących z powiatów,

gdzie sytuacja na regionalnym rynku pracy jest najlepsza w województwie oraz 13,3% badanych z powiatów o wysokiej stopie bezrobocia. Wyższe preferencje dotyczące emigracji zagranicznej na obszarze o niższym bezrobociu tłumaczyć można oczywiście w pewnym sensie wyższymi aspiracjami, ale i ograniczonymi bodźcami do migracji wewnętrznej. Do jakiego ośrodka miejskiego w Polsce i po co młodzież np. z Wrocławia, ale także częściowo z Jeleniej Góry i z terenu zagłębia miedziowego, miałyby wyjeżdżać?. Młodzież z obszarów o większym bezrobociu jest bardziej mobilna, ale raczej w układzie obszar zamieszkania – Wrocław, gdyż już taka mobilność (w jej mniemaniu) daje istotny progres edukacyjny, zawodowy i jakościowy.

Nie ulega również wątpliwości, że udział osób zamierzających wyjechać za granicę uznać należy za stosunkowo duży. Wydaje się również, że może on ulec znacznemu powiększeniu po konfrontacji z realiami rynku pracy i materialnymi realiami życia.

W miastach położonych w innych województwach niż dolnośląskie planują zamieszkać podobne grupy osób objętych badaniem pochodzących z dwóch analizowanych grup powiatów. Jest to 7,5% młodzieży z powiatów charakteryzujących się niskim poziomem bezrobocia i 9,4% ankietowanych z obszarów o wysokiej stopie bezrobocia. Również to zestawienie, choć w ograniczonym stopniu, wskazuje na większą skłonność mieszkańców obszarów peryferyjnych do migracji wewnętrznej.

Wyniki badań wskazały, że bardzo niewielka liczba badanych jest skłonna w przyszłości zamieszkać na terenie wsi innej niż wieś zamieszkania leżąca w województwie dolnośląskim; odpowiedzi takiej udzieliło 1,2% badanych z powiatów o niskiej stopie bezrobocia oraz 2,6% respondentów z powiatów cechujących się wysokim bezrobociem. Natomiast na wsi w innym województwie w przyszłości zamierza zamieszkać odpowiednio 0,5% i 0,3% respondentów, co stanowi jeszcze mniejszy odsetek wszystkich ankietowanych.

Podsumowanie

Kluczowym zamierzeniem badań, których część wyników przedstawiono w niniejszym opracowaniu, było zidentyfikowanie wpływu sytuacji na lokalnych rynkach pracy na drenaż edukacyjny, jak również definitywny młodzieży z wybranych ośrodków województwa dolnośląskiego. Analiza uzyskanych danych w przekroju dwóch celowo dobranych grup powiatów dostarcza istotnych wniosków.

Wyniki badań dowodzą, że wobec istniejących dysproporcji rozwojowych pomiędzy poszczególnymi obszarami i ośrodkami, jak również wobec znacznej różnicowości w ofercie edukacyjnej i sytuacji na lokalnych rynkach, a jed-

nocześnie przy silnie rozwiniętych obecnie aspiracjach młodzieży, masowe stają się jej wyjazdy zarówno edukacyjne, jak i zatrudnieniowe oraz definitywne z obszarów mało rozwiniętych do dużych miast czy za granicę.

Jak się okazuje, migracje edukacyjne, bez względu na sytuację na rynku pracy, są masowe, mające wręcz formę eksodusu i raczej jednokierunkowe, dotyczą bowiem w ogromnym stopniu wyjazdów do Wrocławia.

Z kolei mobilność przestrzenna młodzieży związana z poszukiwaniem miejsca zatrudnienia w zdecydowanie większym stopniu dotyczy młodych ludzi zamieszkujących powiaty o wysokiej stopie bezrobocia.

Ustalono ponadto bardzo duże zróżnicowania pomiędzy badanymi obszarami w zakresie deklarowanego miejsca przyszłego stałego zamieszkania. Jak wskazały wyniki zrealizowanych badań, młodzież zamieszkująca powiaty cechujące się trudną sytuacją na lokalnych rynkach pracy znacznie częściej planuje w przyszłości zamieszkać w mieście poza obecnym miejscem zamieszkania, jednak w województwie dolnośląskim, wykazując w ten sposób wysoką skłonność do definitywnych migracji. Natomiast młodzi ludzie z powiatów, gdzie stopa bezrobocia jest stosunkowo niska w większości zamierzają pozostać w miejscowości dotychczasowego zamieszkania. Jeśli w powiatach o wysokim bezrobociu perspektywicznie ma zamiar mieszkać jedynie ok. 1/4 spośród badanych maturzystów, to nie ulega wątpliwości, że stanowi i stanowić to będzie ich poważny problem rozwojowy, nie tylko stricte demograficzny, ponieważ prowadzi do utraty najbardziej wartościowej części kapitału ludzkiego.

THE INFLUENCE OF THE SITUATION IN LOCAL LABOR MARKETS ON AN EDUCATIONAL AND DEFINITIVE YOUTH DRAINAGE BASED ON THE CASE OF SELECTED CENTRES IN THE REGION OF LOWER SILESIA

Summary

In the article based on results of the empirical studies, which attempted to describe the impact of the situation on the local labor markets on preferences for the future place of education, work and live for young people from selected regions in Lower Silesia. For this purpose has been made an analysis of 2 districts in Lower Silesia, where the first district has been characterized by the lowest unemployment rates and the second one had the highest unemployment level. The analysis has revealed, how strong a diverse situation on the labor market can influence the educational and definitive drainage of the young people in Lower Silesia.